

Γιατί ναι στο Αμυντικό Δόγμα

*Γιώργου Πετούση
Εφέδρου Υπολοχαγού*

Η εφετινή άσκηση της Εθνικής Φρουράς Νικηφόρος 1995 μας έκανε να ζήσουμε και να σκεφτούμε πολλά. Ένα έντονο συναίσθημα μιας κάποιας περισσότερης σιγουριάς άρχισε να διαπερνά τις σκέψεις και να εμποτίζει τις καρδιές. Ταυτόχρονα κι ένα σμάρι από ερωτήματα για την πάρα πέρα πορεία. Τους κινδύνους. Όμως μας κάμνουν να στραφούμε και στο παρελθόν. Λίγους μήνες μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή αλλά και στα αμέσως επόμενα επακολουθήσαντα χρόνια. Προσωπικά θα τα αποκαλούσα τα άγωνα χρόνια, τα χωρίς αμυντική θωράκιση. Εδώ θα ήθελα να πω για τους αγώνες που κάναμε σαν μεμονωμένοι εφέδροι αξιωματικοί ανήκοντες εις τα Ε.Τ.Ε. και υπηρετούντες για αρκετά χρόνια ανά δεκαπενθήμερο.

Θα ήθελα εδώ σ' αυτές τις γραμμές να μεταφέρω τα αισθήματα, τις ενδόμυχες μαύρες σκέψεις που σαν σκεπτόμενοι άνθρωποι, σοβαρά προβληματιζόμενοι, είχαμε σε κάθε σχεδόν σύσκεψη για το σχεδιασμό της επόμενης εκπαιδευτικής συγκέντρωσης των ανδρών μας που γίνονταν πάντα Κυριακή. Στις δικές μας σκέψεις προστίθενται και αυτές των υπηρετούντων ανδρών της δύναμης όταν κατά τη διάρκεια των ασκήσεων, στα διαλείμματα, «τα λέγαμε».

Όλοι ζήσαμε σαν στρατιώτες και σαν έφερε το φοβερό χαλασμό και όταν καταπροδωμένοι, εγκαταλελειμμένοι, δώσαμε τη «χαμένη μάχη» για την «τιμή των όπλων» και για να κρατήσουμε ό,τι μπορούσαμε περισσότερο από τα εδάφη μας.

Είδαμε φίλους, συντρόφους, αδελ-

φούς να πέφτουν στο πεδίο της τιμής. Μερικοί με κορμί λαμπαδιασμένο από τις βόμβες ναπάλ. Επιστρέψαμε πίσω με τα εναπομείναντα στα χέρια μας όπλα και ο φοβερός αντίπαλος, ο Αττίλας, πάνοπλος να στέκει στη γραμμή αντιπαράταξης και στην κατεχόμενη γη μας. Τρομερός πάντα σε ισχύ πυρός. Νιώθαμε με αυτά τα όπλα που σε κάθε συγκέντρωση σηκώναμε στα χέρια μας αδύναμοι. Νιώθαμε πως σίγουρα σε μια νέα υποτροπή θα ήμασταν πρώτοι εμείς «τα αρνιά τα επί σφαγήν». Σ' όλες τις επισκέψεις ανωτέρων αξιωματικών είχαμε το θάρρος πάντα να το φωνάζουμε.

Θυμάμαι στις 7.1.1979, πέντε χρόνια ακριβώς μετά την εισβολή, στο πεδίο βολής στην Παλώδια μετά ακριβώς την άσκηση, όταν συγκέντρωμένοι ήρθε κάποιος ταξίαρχος και μας μίλησε από το ΓΕΕΦ.

Μας είπε, θυμάμαι, τότε αρκετά. Οπότεν στο τέλος, εκπροσωπώντας το γενικό αίσθημα, διερμήνευσα με αρκετό θάρρος και καθαρότητα τα πιο πάνω δικά μας αισθήματα. Τους δικούς μας φόβους. Ρώτησε ποιος ήμουν. Ζήτησε κάποιος συνάδελφος με θέρμη να με υποστηρίξει. Ρώτησε ποιοι ήταν αυτοί. Τότε μας έβγαλαν «αντιδραστικούς», το δε συνάδελφο κομμουνιστή! (Εγώ τη γλίτωσα γιατί έμαθαν πως είχα χάσει αδελφό έφεδρο Ανθ/γό στην εισβολή). (Για τον άλλο διατάχθηκαν ανακρίσεις!!! Που έγιναν καθώς ξέρω.

Ένα άλλο πάλι σοβαρό επεισόδιο θυμάμαι που για χάριν της ιστορίας ήθελα εδώ να αναφέρω.

Μόλις είχε εκλεγεί σαν νέος Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ο νυν έντιμος Υπουργός των Εξωτερικών κ. Αλέκος Μιχαηλίδης. Πρώτη του εξόρμηση στο χωριό της συζύγου του και χωριό μου, στη Λάνια. Εκεί στην πλατεία του χωριού μίλησε στο συγκεντρωμένο πλήθος παρόντων και του ομοχώριου μας τότε Υπουργού Συγκ. και Έργων μ. Νίκου Ρούσου βουλευτή και άλλων παραγόντων. Μια ολόκληρη ώρα μιλούσε τότε ο Πρόεδρος της Βουλής, αναλύοντας το «πρόγραμμα» της κυβέρνησης Μακαρίου και τις μελλοντικές ενέργειες του Κοινοβουλίου για το εθνικό θέμα προς όλες τις κατευθύνσεις. Όλες φυσικά τότε καλές και άγιες. Όμως τίποτε, ούτε μια αμυδρή έστω σκέψη για έστω υποτυπώδη αμυντική θωράκιση. Κάποτε τέλειωσε. Ήρθε η σειρά των ερωτήσεων. Πρώτος θυμάμαι σήκωσα πάνω το χέρι. Είπα τις αγωνίες μου, μετέφερα εναργώς τις αγωνίες των Εφέδρων.

- Κύριε Πρόεδρε της Βουλής... Καλοί και άγιοι όλοι αυτοί οι πολιτικοί σχεδιασμοί. Όμως εδώ τώρα σας μιλώ σαν έφεδρος Ανθ/γός που σαν κυβέρνηση αυτού του τόπου, καλείται σε στρατιωτική εκπαίδευση κάθε δεκαπέντε μέρες (Είπα τις πιο πάνω αγωνίες μου κι ύστερα συνέχισα):

- Τι γίνεται κ. Πρόεδρε εάν μίαν κακήν πρωΐαν, όπως εκείνην την κακήν πρωΐαν της 20ης Ιουλίου του 1974, τα τουρκικά στρατεύματα βάλουν χαράματα μπρος τις μηχανές των ερπυστριών με τα φοβερά κανόνια τους και περάσουν τη γραμμή αντιπαράταξης και μπουν στα ελεύθερα εδάφη μας; Εάν τα πλοία τους που πια δεν είναι ελλιμενισμένα εις τα τουρκικά λιμάνια της Μερσίνας ή αλλαχού, αλλά εις τα δικά μας κατεχόμενα λιμάνια, εάν χαράματα τα δούμε δυο ή τρία εις τα νερά της Λάρνακας, πέντε ή έξη έξω από τη Λεμεσό ή στα νερά

της Πάφου και αρχίσουν άγριο κανονιοβολισμό στις ελεύθερες και υπό άμεση απειλή πόλεις μας; Ταυτόχρονα εάν η πολεμική τους αεροπορία πάλι χαράματα σε ειδικά επιλεγμένα στρατηγικά υψώματα αρχίσει να ρίχνει αλεξιπτωτιστές ώστε να δημιουργήσει νέα προγεφυρώματα, εμείς τί θα κάνουμε; Θα είμαστε ο λαός και εμείς οι έφεδροι, τα άκακα αρνιά τα επίσφαγήν;

Τότε θυμάμαι σηκώθηκε από την πρωτοκαθεδρική θέση του ο τότε Υπουργός Συγκοινωνιών, ο χωριανός μας μ. Νίκος Ρούσος και απότομα διακόπτοντας με, είπε στον κ. Μιχαηλίδη.

- Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, σας παρακαλώ να μην απαντήσετε και ν' αγνοήσετε αυτό το νεαρό (ήμουνα φυσικά τότε τριάντα έξη χρόνων).

Το κεφάλι του τότε Υπουργού είχε θυμάμαι γίνει από την έξαψη ολοκόκκινο και σαν με κοίταξε με περισσή ειρωνεία και πριφρόνηση κάθισε στη θέση του. Ο κ. Μιχαηλίδης απαντώντας μου και απαντώντας του, είπε ότι «οι επιλογές είναι μόνο πολιτικές».

Πέρασαν άγωνα τα χρόνια. Συνεχίζαμε την υπηρεσία μας ανελλιπώς στην εφεδρεία της Ε.Φ. Επί στρατηγού Κομνηνού στο αποχαιρετιστήριο δείπνο προς τιμήν του που του παραθέσαμε τιμητικά όλοι οι έφεδροι αξιωματικοί Λεμεσού στο ξενοδοχείο ΠΑΒΕΡ, μίλησε εκ μέρους όλων ο συνάδελφος και φίλος Στάθης Ρούμπας. Ανταπάντησε ευχαριστώντας μας ο αποχωρών στρατηγός. Όλες οι κουβέντες του, οι συνηθισμένες κουβέντες ενός στρατηγού που ήρθε εδώ και «έκαμε» το καθήκον του. Στο τραπέζι δίπλα μου όλοι οι συνάδελφοι «έβραζαν». Το ίδιο και ο κ. Συνταγματάρχης (Κύπριος και φίλος). Μου λέει:

- Ρε Γιώργο, εγώ δεν μπορώ να μιλήσω, είμαι μόνιμος και το ξέρεις. Δεν σηκώνεσαι απάνω να τους πεις αυτά που ξέρεις;

Με παρότρυναν και οι άλλοι θυμάμαι συνάδελφοι. Σηκώθηκα και όπως ακριβώς τα είπα τότε στον νεοεκλεγέντα Πρόεδρο της Βουλής τα είπα και σ' αυτόν και στο τέλος τον ρώτησα;

- Τί θα γίνει, τώρα που φεύγετε, με μας στρατηγέ μου; Σας ικανοποιεί η άμυνα της Κύπρου; Ο κ. Καραμανλής, Πρόεδρος σήμερα της Ελληνικής Κυβερνήσεως υπογράφοντας στο Λάγκαστερ Χάουζ το 1959 τις συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου περιχαρής τότε είχε δηλώσει πως εκείνη η μέρα ήταν «η ευτυχέστερη της ζωής του» Παρήλθαν τα χρόνια και η Μητέρα Πατρίδα μας άφησε «δημοκρατικά» και «ιακριτικά» στο έλεος της τύχης μας. Της μαύρης τύχης μας. Ενώ η Τουρκία από την πρώτη κιόλας μέρα της άφιξης της ΤΟΥΡΔΥΚ άρχισε να εργάζεται συστηματικά και ύπουλα πως «να κερδίσει» το παιχνίδι. Στην εισβολή ο Καραμανλής δήλωνε πως «λόγω αποστάσεως» ήταν αδύνατη η συνδρομή της Ελλάδας. Ωστόσο η Τουρκία ύπουλα εργαζόταν και εργάζεται. Αυτές τις μεγάλες ανησυχίες μας παρακαλώ να μεταφέρετε στον Έλληνα Πρωθυπουργό. Έως πότε στο έλεος στρατηγέ μου;

Κι η απάντηση του στρατηγού λακωνική:

- Κύριοι σας καταλαβαίνω. Ένα πράγμα μόνο να ξέρετε. Έχουν γνώσιν οι φύλακες!

Χρόνια επί Νέας Δημοκρατίας και στην οκταετία του ΠΑΣΟΚ διερωτώμουν γι' αυτή τη «γνώση» και ποιοί σ' αλήθεια ήταν αυτοί οι ανύπαρκτοι «φύλακες». Επί κυβερνήσεως Μητσοτάκη και Υπουργού Βαρβιτσιώτη το κατάλαβα ασφαλώς καλύτερα.

Ότι θα ήταν τρέλα να «εγκλωβίσει εδώ τα παιδιά της Ελλάδος»! Όμως από δεκαετίες ήξερα μόνο ένα πράγμα; πως ιστορικά η Τουρκία μετά τη μικρασιατική καταστροφή ένα πράγμα φοβόταν και έτρεμε: **Μήπως η Κύπρος μια μέρα γίνει ελληνική και «κυκλωθεί» ξανά από την Ελλάδα. Μήπως η Κύπρος γίνει μια λόγχη κάτω από τα μαλακά της υπογάστρια.** (Υπάρχουν επάνω σ' αυτό οι κατά καιρούς δηλώσεις των Τούρκων επισήμων Ινονού, Κορούτουρκ και άλλων). Σήμερα είμαστε ασφαλώς η Κυπριακή Δημοκρατία. Ζητούμε και όλοι θέλουμε να στηρίξουμε αυτό το δικό μας κράτος. Να είναι στέγη Ελλήνων, Τούρκων, Αρμενίων, Λατίνων. Οι μεγάλες εμπειρίες που αποκτήσαμε στην πορεία του χρόνου, έκαμαν και τους πλέον ενωτικούς - όσοι υπήρχαν - που κάποτε όλη η συντριπτική πλειοψηφία για αιώνες ήταν ενωτικοί, **ν' αγαπάμε την Κυπριακή μας Δημοκρατία και ταυτόχρονα την ίδια στιγμή να μην παύουμε να νιώθουμε και να αισθανόμαστε Έλληνες.** Ν' αγαπάμε με πάθος το δικό μας κυπριακό κράτος και να ζητούμε την ένταξη της ανεξάρτητης Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη πιστεύοντας ότι εκεί ο κάθε Κύπριος πολίτης είτε είναι Τουρκοκύπριος είτε Ελληνοκύπριος θα έχει επιτέλους κατοχυρωθεί. Θα πάψει να υφίσταται και ο βασικός λόγος που η Άγκυρα επικαλέστηκε για να πραγματοποιήσει την εισβολή, την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων. Όμως από ό,τι έχει φανεί πιο καθαρά πιο καταπιεσμένοι από τους Ελληνοκύπριους καταπιεσμένοι είναι οι Τουρκοκύπριοι που μη αντέχοντας την κατόχη φεύγουν και μειώνονται συνεχώς.

Με όλα τα πιο πάνω που γράφω θα ήθελα ένα πράγμα να καταδείξω, αυτό ακριβώς που έχω πει στην αρχή. Πως ήταν ασφαλώς λάθος δρόμος η για τόσα χρόνια

επίσημη πολιτική του κατευνασμού. Της μέχρι δουλικότητας και παρακάλιου ικεσίας μας στην Τουρκία και στους δυνατούς να «λύσουν το Κυπριακό». Η ιστορία έπρεπε, Ελλάδα και Κύπρο να μας διδάξει. **Μετά τη φοβερή συμφορά της Μικρασιατικής καταστροφής όταν ξανά ανήλθε στην εξουσία ο Ελευθέριος Βενιζέλος πριν συνομιλήσει «με τους νικητές», την Άγκυρα, φρόντισε να φτιάξει τη στρατιά του Έθρου.** Με αυτή την ισχυρή δύναμη στα διαπραγματευτικά του χέρια πήγε τότε στη Λωζάνη και κράτησε πράγματι τη Δυτική Θράκη, το Αιγαίο ελληνικά αλλά και τον Ελληνισμό στην Κωνσταντινούπολη που ύστερα από τρεις δεκαετίες ο ενδοτισμός ορισμένων με τα γεγονότα της Κύπρου, τον εξαφάνισε. Επομένως λέμε να στο αμυντικό δόγμα. Είχε και έχει ασφαλώς κάθε δικαίωμα το κράτος της Κύπρου όπως και κάθε άλλο κράτος να συνάπτει στρατιωτικές συμμαχίες χωρίς ποσώς να ελαττώνεται η κρατική του υπόσταση. Μόνοι μας όσα πυραυλικά ή άλλα συστήματα ακιαν αγοράσουμε και σε καιρούς που το ελληνικό κράτος αντιμετωπίζει σε όλη την έκταση της Θράκης και του Αιγαίου τον ίδιο αντίπαλο, δεν θα τα βγάζουμε πέρα.

Για όλα τούτα είναι το ολιγότερο που μπορούσαμε να πούμε ανοησία ή ελλειψη λογικής η μη κατάφαση στη στρατιωτική συμμαχία Ελλάδας - Κύπρου. Μπροστά στον τούρκικο επεκτατισμό δεν απέχουν «οιανοχώρτες πολιτείες».

Κοντά σ' αυτό θα ήθελα να ρωτήσω ποιος άλλος λαός θα ήταν έτοιμος να πεθάνει για χάρη μας; Κι αφού αντιμετωπίζουμε τον ίδιο κίνδυνο και είμαστε στην ίδια βάρκα γιατί, ερωτώ, να μην πεθάνουμε και μεις για τον ίδιο μεγάλο σκοπό της κοινής εθνικής σωτηρίας; Δεν θα ήταν εθνική προδοσία το αντίθετο; Δεν θα είναι εθνικός

στραγγαλισμός που κανένας δεν θα μας το συγχωρούσε;

Η Τουρκία αντιδρά. Τί το πιο φυσικό. Από τον καιρό της Μικρασιατικής Καταστροφής η Τουρκία αντιδρούσε μήπως κάποτε η Κύπρος γίνει ελληνικό νησί ή μήπως απ' ό,τι έλεγαν οι κατά καιρούς ηγέτες της «γίνει μια ελληνική λόγχη στα μαλακά της υπογάστρια» (Ινονού, Καρούτουρκ κλπ) όπως έχουμε και πιο πάνω αναφέρει. Αυτό ήταν ο πάγιος τρόμος της.

Αυτό προσπάθησε ν' αποφύγει.

Αυτός έπρεπε να ήταν ο δικός μας στόχος. Αυτό δυστυχώς δεν κατάλαβαν και φάνηκαν όλοι οι «εθνικοί» ηγέτες του Ελληνισμού, Κυπριακού και Ελλαδικού, κατώτεροι των περιστάσεων από την πρώτη στιγμή της ανεξαρτησίας. Φυσικά με την παρουσία της Νατοϊκής Ελληνικής Μερραρχίας το 1964-67, αν το έκοβε ο νους μας, που την ανέκτησαν εδώ όλοι οι Δυτικοί και αυτοί τούτοι οι Εγγλέζοι, ήταν η χρυσή ευκαιρία. Αλλά πού μυαλό! Τότε «ετυρβάζαμε» όλοι περί πολλά άλλα. Οι νατοϊκοί εδώ με την παρουσία της ένιωθαν «ασφάλεια» για το αβύθιστο τους «αεροπλανοφόρο».

Αλλά, συνθήματα «ΕΞΩ ΟΙΚΑΛΑΜΑ-ΡΑΔΕΣ» κλπ μας έφεραν στα δύσκολα χρόνια του «σκοτώστε το Μακάριο», και που έφεραν «για ασφάλεια των Δυτικών», την τούρκικη νατοϊκή Μερραρχία. Έτσι την πατήσαμε και την πάθαμε. Κλάψαμε νεκρούς. Θρηνούμε τόπους και είκοσι δύο χρόνια είμαστε υπό απειλή εξαφανισμού. Τώρα πάλι ποιές οι λογικές για ν' αντιδρούμε; Όλα πια έχουν στο σκηνικό αλλάξει. Τα επεκτατικά σχέδια της Άγκυρας είναι πέραν από διάφανα. Είναι ψηλαφητά. Γιατί λοιπόν οι άλλες φωνές; Ήταν ασφαλώς προδοσία η Χούντα, το πραξικόπημα. Όλα.

Λάθος φοβερό η τρίτη κάθοδος του Γρίβα.

Προσωπικά σαν Έφεδρος Αξιωματικός χαιρετίζω την υλοποίηση του Αμυντικού δόγματος. Ο ναύσταθμος, το στρατιωτικό αεροδρόμιο, όλα όσα έχουν εξαγγελθεί ήταν το δικό μας όνειρο. Φόβος μας όμως είναι μήπως μια νέα ελληνική Κυβέρνηση αλλάξει τα πράγματα. Αν φύγει το ΠΑΣΟΚ; Αν μπει ξανά στα εθνικά πράγματα μια χωρίς όραμα ελληνική Κυβέρνηση, ένας ας πούμε Βαρβιτσιώτης; Το ίδιο και εδώ. Τότε ίσως ξαναθρηνησουμε μια καινούργια εθνική συμφορά. «Ο ου μη γένοιτο». Όμως ας πάρουν το μήνυμα όλοι οι αρχηγοί εδώ και στην Ελλάδα. **Πως ο λαός τώρα νιώθει περισσότερη ασφάλεια. Πως ο λαός νιώθει τώρα επι τέλους πιο αισιόδοξος.** Για εθνικά θέματα ας μη μετρούμε το κομματικό κόστος. Εδώ που φτάσαμε πια δεν μπορούμε να κάμουμε ούτε ένα βήμα πίσω. Οι ωραίοι οραματισμοί του Έλληνα Υπουργού Άμυνας κ. Αρσένη δίνουν στον Ελληνισμό ένα όραμα. Ο Ελληνισμός μέσα από την πτώση του θέλει ένα Όραμα. Νάσαι λέω καλά Γλαύκο Κληρίδη - ευλογημένη η συμμαχία, ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ-που έφερες επιτέλους αυτό το Όραμα (ελπίζω το πιο πάνω να μη μου λογιστεί ότι κομματίζομαι).

Τελειώνοντας θα ήθελα να κλείσω μ' ένα ενδεικτικό ποίημα που το είχα γράψει στο πεδίο βολής της Παλώδιας τη μέρα ακριβώς που τα «βάλαμε μ' εκείνο τον Ταξίαρχο που ήρθε από το ΓΕΕΦ. Το είχα γράψει στα γόνατα κάτω από μια χαρουπιά, ενδεικτικό των αισθημάτων, σε καιρούς απόλυτα αρνητικούς και άφιλους για αμυντική θωράκιση. (Γ. Πετούση «ΕΝΟΡΑΣΗ» σελ. 19-Κύπρος 1980).

Χέρι ειρήνης

Μου μένει συντριπτικό δικαίωμα η άμυνα.

Φεύγω.

Θα με βρήτε στο πρώτο χαράκωμα/

Θα εκπαιδεύω

τους νέους φαντάρους

στη χρήση αντιαρματικών

Θα σκάβω χαρακώματα

-έστω μόνος-

γι' αντιαρματικές τάφρους.

Μη με γυρεύετε.

Θάμαι απ' την Αγία Νάπα

ως τον Ακάμα

να φτιάχνω παράκτια πολυβολεία.

Και μην ξεχνάτε.

Δε χάλασα ποτέ φωλιές περιστερών.

Απ' το χαράκωμα απλώνω χέρι Ειρήνης.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους να γιατί λέω προσωπικά το ναι στο αμυντικό δόγμα με όλη μου την ψυχή. Γιατί με δάκρυα στα μάτια καλωσορίζω τα ελληνικά συμμαχικά αδερφά πλοία και πολεμικά αεροπλάνα στις κοινές στρατιωτικές ασκήσεις. Όλους τους Ελλαδίτες ναύτες και Ικάρους-αδερφούς.

Η παρουσία τους εδώ είναι για υποστήριξη του Κυπριακού κράτους. Λέμε όχι στη διπλή ένωση. Λέμε όχι σε οτιδήποτε άλλο. Υψώνουμε μέσα από το φετινό Νικηφόρο χέρι Ειρήνης στους Τουρκοκυπρίους. Φωνάζουμε έξω οι χιλιάδες κουβαλητοί της Ανατολίας ξένοι σ' αυτό το χώρο. Έξω τα στρατεύματα κατοχής της Άγκυρας. Ναι σε κάθε Τουρκοκύπριο, Μαρωνίτη, ή Λατίνο. Ναι σε μια ενιαία ειρηνόφιλη αποστρατικοποιημένη Κύπρο.

Όραμα μας η λευτεριά της Πατρίδας μας. Αιγαίο, Θράκη, Κύπρος, ο κοινός κυματοθραύστης του απειλούμενου Ελληνισμού. Ενωμένοι - πέρα από σκοπιμότητες - ας το στηρίξουμε.

Λεμεσός 2.10.1995